

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v učebně s možností PC prezentace nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci si osvojují obecně užívané termíny z oblasti výt.tvorby a výt. umění
- žáci samostatně pozorují a experimentují při svých výt. činnostech
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- strategie
 - učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
 - učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- strategie
 - učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- strategie
 - učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
 - učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- strategie
 - učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
 - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
 - učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- žáci jsou vedeni k pozitivním postojům k výt.umělec. dílům, k chránění našich kult. tradic
- strategie
 - učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- strategie
 - učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
 - učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Základním rysem koncepce předmětu je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě
 - ekosystémy
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace a kompetice
- MDV - práce v realizačním týmu
 - fungování a vliv médií ve společnosti
 - tvorba mediálního sdělení
- MKV - lidské vztahy
 - multikulturalita
- VDO - principy demokracie
 - rozvíjení komunikativních schopností

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

	Výstupy	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
1	<p>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p> <p>Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.</p> <p>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.</p>	<p>HV - rytmus, melodie M - geometrie OSV - kreativita</p>	<p>Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. Např. pocity vyjádřené linií.</p>
2	<p>Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru.</p> <p>Plastická tvorba – papír, látky, nashromážděný materiál (využití zdánlivě odpadového materiálu)</p>	<p>HV - hudební nahrávky OSV – rozvoj schopností poznávání EV - recyklace</p>	<p>Např. reliéf, kaširovaná plastika apod.</p>
3	<p>Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a</p>	<p>Malba.</p>	<p>D - pravěk - starší doba</p>	<p>Např. nástěn.</p>

	Výstupy	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	vrství barvy.	Teorie barev - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	kamenná - způsob života Výtvar. projekt - pravěké umění (tvorba v přírodě, jsem šaman, pravěké nádoby)	jeskynní malby, skupinová práce
4	Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace.	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Výtvar. hra - plody země OSV - komunikace	Např. společná plastika.
5	Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.	Čj - Řecko a Řím - báje a pověsti D - Egypt Výtvarný projekt - Egypt (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus) EGS – Jsme evropané	Např. ilustrace řeckých bájí a pověstí,napodob. egypt. maleb,papyrů...
6	K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami.	MDV – tvorba mediálního sdělení	Např.vynález století - fantastický stroj - technický výkres.

	Výstupy	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.			
7	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.	VDO –principy demokracie	Např. tisk z koláže, koláž, rozfoukávaná tuš, vosková rezerva apod.
8	Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.	Př –flóra a fauna EV - ekosystémy	Např.téma ptáci,různá zpracování
9	Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.	Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie	D - Mezopotámie, Řecko, Řím EGS – Jsme Evropané	
10	Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika.	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis

	Výstupy	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
11	Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. .	ČJ - poezie a próza s tématem Vánoc EGS – evropské kult. tradice	. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.
12	Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	Např. můj kamarád.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
1	<p>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p> <p>Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.</p>	<p>Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování.</p> <p>Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky.</p> <p>Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, množování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty)</p>	OSV – rozvoj schopností poznávání	Např. kresba tuší, rudkou- přezvětšení detailu, přepis
2	<p>Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu.</p> <p>Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.</p>	EV- vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání	Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.
3	<p>Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.</p>	<p>Barevné vyjádření.</p> <p>Byzantské, arabské umění.</p>	D - byzantské, arabské umění EV- lidské aktivity a	Např. rok - měsíce, kalendář.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).	problémy životního prostředí	
4	Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	MKV - multikulturalita OSV - kreativita	Např. kašírování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky.
5	Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické citění.	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic.	MDV, ČJ – tvorba mediálního sdělení EGS – kult.evr. tradice	Např. výzdoba interiéru k daným obdobím
6	Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Vlastní prožívání. Interakce s realitou..	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada
7	Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.	ČJ - literární texty	Např. rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
8	Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření.	OSV - kreativita	Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.
9	Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.	EGS – Evropa a svět nás zajímá Výtvarný projekt - umění středověku	Např. roláž, seznámení s tvorbou J.Koláře.
10	Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Architektura.	D - románský sloh OSV – poznávání lidí EGS – Jsme Evropané	Např. charakteristické stavby románského slohu.Papírový model rotundy, kolorovaná kresba tuší-iniciála.
11	K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Seznámení s metodami soudob.umění,příp. hledání ukázek na internetu, práce s PC výuk. Programem Artopedia.	D - doba gotiky	. Např. gotické vitráže.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
1	<p>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p> <p>Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.</p>	<p>Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem.</p> <p>Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání).</p> <p>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.</p>	OSV - rozvoj schopností poznávání	
2	Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt, tisk z koláže, papíroryt .	ČJ - ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ex libris
3	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.	D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS – Jsme Evropané OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Např. vytváření sgrafita pomocí vosk.rezervy, mozaika z barev. Papíru apod.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
		Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko		
4	Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a kompetice	Např. vitráž z barevných papírů, výzdoba interiéru k daným obdobím
5	Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	OSV – rozvoj schopností poznávání	Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.
6	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. proměny všedních předmětů -PET lahve. Využití netradičního nastřádaného materiálu k vytváření prostorových objektů.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
7	Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.	MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí Z,Př – přírodní motivy	Např. zátiší, motivy z přírody, krajina
8	Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.	D - renesance - objev perspektivy Výtvarný projekt - renesance a její doba	
9	K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Práce s internetem - vyhledávání www stránek – orientace. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	Např. využití PC výuk. programu Artopedia.
10	Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.	D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.	.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	EV – vztah člověka k prostředí	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.
2	Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).		Např. nenarozené mládě.
3	Orientuje se v grafických technikách . Tisk z výšky, plochy, hloubky- seznámení s nimi.	Tisk z koláže, linoryt.		Např. PF, ex libris.
4	Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).	EGS – Jsme Evropané D - historické souvislosti 20. stol. HV - výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Výtvarná řada - výtvarné	Např. vytváření vlastních sborníků jako dodatku k sešitu dějepisu s jednotlivými uk.moderních směrů.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
		Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	trendy 20. stol.	
5	Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách , vývoji a ve vztazích.	Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.	OSV - komunikace EV - ekosystémy	Např. Jaká byla léta minulá? - graf, svět po zemětřesení.
6	Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	OSV – sebepoznání a sebepojetí HV – sluchové vnímání	Např. Já - kombinovaná technika - plastika, asambláž, koláž.
7	K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace – seznamuje se s nimi.	Práce s internetem, PC výukovými programy.	MDV – práce v realizačním týmu	Např. vyhledávání podkladů pro výše zmíněné sborníky o mod. výt. směrech.

	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
8	Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace - chiméra.
9	Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	Práce v plenéru.	EV – vztah člověka k prostředí	Krajinomalba, frotáž. Záznamové deníčky postřehů z okolí školy.

6., 7., 8. a 9. ročník : Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje, tvoří záznamy pozorování, vytvářejí sbírky. Třídí a systematizují obrazový materiál podle své osobní inklinace. Využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, magnetofon, fotoaparát, skener, internet, mikroskop, ...). Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

Žáci při své práci využívají knih ze školní knihovny, odborné publikace z jiných oborů, katalogy z výstav, vlastní publikace, využívají je k poučení i inspiraci.

